

Lieta C-819/21**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2021. gada 30. decembris

Iesniedzējtiesa:

Landgericht Aachen (Āhenes apgabaltiesa, Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2021. gada 6. decembris

Pieteikuma iesniedzēja:

Staatsanwaltschaft Aachen (Āhenes prokuratūra)

Pamatlietas priekšmets

Ārvalsts tiesas spriedumu atzīšana un izpildīšana krimināllietās – Padomes Pamatlēmums 2008/909/TI – Tiesības uz taisnīgu tiesu–Dalībvalsts, kuras tiesu sistēma izpildes dalībvalsts tiesas ieskatā vairs neatbilst tiesiskuma principam – Izpildes dalībvalsts tiesas iespēja atteikt ārvalsts tiesas sprieduma izpildi

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Savienības tiesību interpretācija, LESD 267. pants

Prejudiciālie jautājumi

1. Vai izpildes dalībvalsts tiesa, kurai jāpieņem lēmums par [sprieduma] izpildāmības pasludināšanu, var, pamatojoties uz Padomes Pamatlēmuma 2008/909/TI (2008. gada 27. novembris) 3. panta 4. punktu, skatot to kopsakarā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta otro daļu, atteikties atzīt citas dalībvalsts tiesas spriedumu un izpildīt ar šo spriedumu piespriesto sodu saskaņā ar Padomes Pamatlēmuma 2008/909/TI (2008. gada 27. novembris) 8. pantu, ja pastāv norādes uz to, ka apstākļi šajā dalībvalstī izpildāmā nolēmuma vai ar to saistīto turpmāko nolēmumu pieņemšanas brīdī nav bijuši saderīgi ar pamattiesībām uz taisnīgu tiesu, jo

- šajā dalībvalstī pati tiesu sistēma vairs neatbilst LES 2. pantā noteiktajam tiesiskuma principam?
2. Vai izpildes dalībvalsts tiesa, kurai jāpieņem lēmums par [sprieduma] izpildāmības pasludināšanu, var, pamatojoties uz Padomes Pamatlēmuma 2008/909/TI (2008. gada 27. novembris) 3. panta 4. punktu, skatot to kopsakarā ar LES 2. pantā noteikto tiesiskuma principu, atteikties atzīt citas dalībvalsts tiesas spriedumu un izpildīt ar šo spriedumu piespriesto sodu saskaņā ar Padomes Pamatlēmuma 2008/909/TI (2008. gada 27. novembris) 8. pantu, ja pastāv norādes uz to, ka šīs dalībvalsts tiesu sistēma lēmuma par izpildāmības pasludināšanu pieņemšanas brīdī vairs neatbilst LES 2. pantā noteiktajam tiesiskuma principam?
 3. Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša:

Vai, pirms atteikties atzīt citas dalībvalsts tiesas spriedumu un izpildīt ar šo spriedumu piespriesto sodu, atsaucoties uz Padomes Pamatlēmuma 2008/909/TI (2008. gada 27. novembris) 3. panta 4. punktu, skatot to kopsakarā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta otro daļu, jo pastāv norādes uz to, ka apstākļi šajā dalībvalstī nav saderīgi ar pamattiesībām uz taisnīgu tiesu, jo pati šīs dalībvalsts tiesu sistēma vairs neatbilst tiesiskuma principam, otrajā posmā ir nepieciešams pārbaudīt, vai apstākļi, kas nav saderīgi ar pamattiesībām uz taisnīgu tiesu, ir radījuši konkrētas nelabvēlīgas sekas notiesātajam/notiesātajiem attiecīgajā procesā?
 4. Ja atbilde uz pirmo un/vai otro jautājumu ir noliedzoša tādēļ, ka lēmums par to, ka apstākļi šajā dalībvalstī nav saderīgi ar pamattiesībām uz taisnīgu tiesu, jo pati šīs dalībvalsts tiesu sistēma vairs neatbilst tiesiskuma principam, ir jāveic nevis dalībvalstu tiesām, bet gan Tiesai:

Vai Polijas Republikas tiesu sistēma 2018. gada 07. augustā un/vai 2019. gada 16. jūlijā atbilda vai šobrīd atbilst LES 2. pantā noteiktajam tiesiskuma principam?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta pirmā daļa

Padomes Pamatlēmums 2008/909/TI (2008. gada 27. novembris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem krimināllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā (OV 2008, L 327, 27. lpp.)

Padomes Pamatlēmums 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (OV 2002, L 190, 1. lpp.)

Atbilstošās valsts tiesību normas

Likums par starptautisko tiesisko palīdzību krimināllietās (*IRG*), it īpaši tā 73. panta otrais teikums, kas atbilst Pamatlēmuma 2008/909 3. panta 4. punktam

Īss pamatlīetas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Polijas pilsoņa M.D. pastāvīgā dzīvesvieta ir Vācijā. *Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże* (Ščecinas Labā krasta rajona tiesa, Polija) 2018. gada 7. augustā notiesāja M.D. ar brīvības atņemšanu uz sešiem mēnešiem un nosacīti atlika brīvības atņemšanas soda izpildi. Uz 2018. gada 7. augusta tiesas sēdi M.D. nebija ieradies. Saskaņā ar *Sąd Okręgowy Szczecin* [Ščecinas apgabaltiesa, Polija] sniegto informāciju tiesas pavēste uz 2018. gada 7. augusta sēdi tika nosūtīta M.D. uz viņa adresi Piżicē (Polijā), kas norādīta pirmstiesas izmeklēšanas procesā.
- 2 Notiesāšanas pamatā esošās darbības, kas izdarītas laikposmā no 2009. gada marta līdz 2009. gada 31. jūlijam, saskaņā ar Vācijas *Strafgesetzbuch* (Kriminālkodekss; turpmāk tekstā – “*StGB*”) ir sodāmas un kvalificējamas kā piesavināšanās un dokumentu viltošana atbilstoši *StGB* 246. panta 1. punktam un 267. pantam.
- 3 Ar 2019. gada 16. jūlija lēmumu *Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże* (Ščecinas Labā krasta rajona tiesa) atcēla nosacīto sodu un izdeva rīkojumu par brīvības atņemšanas soda izpildi.
- 4 *Generalstaatsanwaltschaft Köln* (Kēlnes ģenerālprokuratūra, Vācija) 2020. gada 17. decembrī, neraugoties uz *Sąd Okręgowy Szczecin* (Ščecinas apgabaltiesa) 2020. gada 13. augustā izdoto Eiropas apcietināšanas orderi, nolēma neizdot M.D., jo viņa pastāvīgā dzīvesvieta ir Vācijā, un iebilda pret izdošanu.
- 5 2021. gada 26. janvārī *Sąd Okręgowy Szczecin* (Ščecinas apgabaltiesa) lūdza *Generalstaatsanwaltschaft Berlin* (Berlīnes ģenerālprokuratūra, Vācija) izvērtēt M.D. piespriedē brīvības atņemšanas soda izpildes pārņemšanu saskaņā ar Pamatlēmuma 2008/909 4. pantu. Berlīnes Ģenerālprokuratūra pārsūtīja šo lūgumu kompetentajai Āhenes prokuratūrai, jo M.D. Vācijā dzīvo tās kompetences teritorijā.
- 6 Āhenes prokuratūra uzklausi M.D. saistībā ar *Sąd Okręgowy Szczecin* [Ščecinas apgabaltiesa] lūgumu.
- 7 2021. gada 18. jūnijā M.D. telefoniski informēja Āhenes prokuratūru, ka vēlas noskaidrot šo lietu Polijas iestādēs ar advokāta palīdzību. Viņš norādīja, ka pavēsti neesot saņēmis. Turklāt nepareizas esot arī apsūdzības pašā lietā.
- 8 2021. gada 11. augustā Āhenes prokuratūra saņēma no M.D. rakstveida nostājas izklāstu. Tajā viņš norādīja, ka vieglo automašīnu, kura bija 2018. gada 7. augusta notiesājošā sprieduma priekšmets, viņš ir saņēmis kā atlīdzību. Viņš neesot bēdzis

uz Vāciju. Drīzāk viņš vēlējās Vācijā dzīvot labāku dzīvi kopā ar savu ģimeni. Kopš 2011. gada viņš ar ģimeni dzīvo Vācijā. Neviens viņu nebija informējis par Polijā pret viņu notiekošās tiesvedības gaitu. 2016. gadā ar viņu sazinājusies kāda Polijas prokurore. Pēc tam viņš devies uz Poliju un sniedzis liecības policijai. Turklāt viņš atstāja savu Vācijas adresi kā kontaktadresi. Nākošajā vēstulē, ko viņš saņēma no Polijas iestādēm, viņš ticis informēts, ka viņš ir notiesāts un ka spriedums ir stājies likumīgā spēkā.

- 9 2021. gada 2. novembrī Āhenes prokuratūra vērsās iesniedzējtiesā, lūdzot pasludināt par izpildāmu *Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże* [Ščecinas Labā krasta rajona tiesas] spriedumu kopā ar šīs tiesas 2019. gada 16. jūlija lēmumu un piemērot brīvības atņemšanas sodu uz sešiem mēnešiem saskaņā ar Polijas izpildes režīmu. Polijas sprieduma izpildes nosacījumi esot izpildīti.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatojuma izklāsts

- 10 Iesniedzējtiesa vispirms ļoti plaši izklāsta Tiesas judikatūru par Polijas tiesu reformu un tiesiskumu Polijā, proti, 2018. gada 25. jūlija spriedumu *Minister for Justice and Equality* (Tiesu sistēmas nepilnības) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586); 2019. gada 5. novembra spriedumu Komisija/Polija (Vispārējās jurisdikcijas tiesu neatkarība) (C-192/18, EU:C:2019:924), 2019. gada 19. novembra spriedumu A.K. u.c. (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas neatkarība) (C-585/18, C-624/18 un C-625/18, EU:C:2019:982), 2021. gada 15. jūlija spriedumu Komisija/Polija (Tiesnešiem piemērojami disciplinārie pasākumi) (C-791/19, EU:C:2021:596), 2021. gada 2. marta spriedumu A.B. u.c. (Augstākās tiesas tiesnešu iecelšana – Pārsūdzība) (C-824/18, EU:C:2021:153) (ieskaitot tam sekojošo Polijas Konstitucionālās tiesas 2021. gada 7. oktobra nolēmumu) un 2021. gada 16. novembra spriedumu *Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim* u.c. (no C-748/19 līdz C-754/19, EU:C:2021:931), kā arī Tiesas priekšsēdētāja vietnieces 2021. gada 14. jūlija rīkojumu lietā Komisija/Polija (C-204/21 R, nav publicēts) un 2021. gada 27. oktobra rīkojumu lietā Komisija/Polija (C-204/21 R, nav publicēts, EU:C:2021:877).
- 11 Turklāt tiek sīki pārstāstīts Eiropas Komisijas priekšlikums Padomes lēmumam par konstatēšanu, ka ir droša varbūtība, ka Polija varētu nopietni pārkāpt tiesiskumu (COM[2017] 835 final), kā arī minēti divi Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumi, kas abi vērsti pret Poliju, proti, 2021. gada 7. maija spriedums (*Xero Flor w Polsce sp. z o.o./Polija*, prasības pieteikums Nr. 4907/18) un 2021. gada 8. novembra spriedums (*Dolińska-Ficek* un *Ozimek/Polija*, prasības pieteikumi Nr. 49868/19 un Nr. 57511/19).
- 12 Par pirmo jautājumu: Atspoguļotā judikatūra un Komisijas īstenotie pasākumi liek iesniedzējtiesai secināt, ka, pamatojoties uz objektīvu, ticamu, precīzu un pienācīgi aktualizētu informāciju par Polijas tiesu sistēmas darbību, pastāv norādes uz to, ka apstākļi Polijas tiesu sistēmā laikā, kad tika pasludināts *Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże* [Ščecinas Labā krasta rajona tiesas] 2018. gada

7. augusta spriedums un pieņemts šīs tiesas 2019. gada 16. jūlija lēmums, bija nesaderīgi ar M.D. pamattiesībām uz taisnīgu tiesu saskaņā ar Hartas 47. panta otro daļu.

- 13 Tādēļ rodas jautājums, vai saskaņā ar Pamatlēmuma 2008/909 3. panta 4. punktu pieņemamo lēmumu par to, vai Polijas Republikas tiesu sistēma 2018. gada 7. augustā vai attiecīgi 2019. gada 16. jūlijā atbilda LES 2. pantā noteiktajam tiesiskuma principam un vai bija ievērotas M.D. pamattiesības uz taisnīgu tiesu saskaņā ar Hartas 47. panta otro daļu, ir jāpieņem tās dalībvalsts tiesai, kurai jālemj par izpildāmības pasludināšanu, vai arī tas ir jautājums, kas saskaņā ar LESD 267. panta pirmās daļas a) punktu par “Līgumu interpretāciju” ir Tiesas kompetencē esošs jautājums.
- 14 Protams, Tiesa 2021. gada 16. novembra spriedumā *Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim* u.c. (no C-748/19 līdz C-754/19, EU:C:2021:931) ir lēmusi, ka LESD 267. pants tai piešķir pilnvaras nevis piemērot Savienības tiesību normas atsevišķā lietā, bet vienīgi paust nostāju par līgumu un Savienības institūciju aktu interpretāciju.
- 15 Tomēr iesniedzējtiesas ieskatā jautājums par to, vai apstākļi dalībvalstī ir saderīgi ar LES 2. pantā noteikto tiesiskuma principu un attiecīgās personas pamattiesībām uz taisnīgu tiesu saskaņā ar Hartas 47. panta otro daļu, ir uzskatāms par tik fundamentālu jautājumu, ka tas nav jāizlemj atsevišķu dalībvalstu tiesām, bet vienots lēmums par to jāpieņem Tiesai saskaņā ar LESD 267. panta pirmās daļas a) punktu. Pretējā gadījumā rastos juridiskas nenoteiktības risks, jo dalībvalstu tiesas atšķirīgi interpretētu noteikumus, kas ir Eiropas Savienības tiesiskās kopienas pamatā.
- 16 Par otro jautājumu: Iesniedzējtiesas ieskatā, pamatojoties uz objektīvu, ticamu, precīzu un pienācīgi aktualizētu informāciju par Polijas tiesu sistēmas darbību, brīdī, kad Tiesai tika iesniegts lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, pastāvēja norādes uz to, ka dažādu, tā sauktās “tiesu sistēmas reformas” gaitā veiktu pasākumu rezultātā apstākļi Polijas tiesu sistēmā nav saderīgi ar LES 2. pantā noteikto tiesiskuma principu kā kopējo vērtību.
- 17 Tiesa 2021. gada 15. jūlija spriedumā Komisija/Polija (Tiesnešiem piemērojamie disciplinārie pasākumi) (C-791/19, EU:C:2021:596) norādīja, ka LES 2. pantā nostiprināto vērtību – tāpat arī tiesiskuma principa ievērošana – ievērošana no dalībvalsts puses ir visu šai dalībvalstij no Līgumu piemērošanas izrietošo tiesību izmantošanas nosacījums.
- 18 Iesniedzējtiesas ieskatā no tā izriet, ka arī tad, ja situācija dalībvalstī brīdī, kad pieprasījumu iesniegušās dalībvalsts tiesu iestādes pieņēma izpildei nodoto nolēmumu vai ar to saistītos turpmākos nolēmumus, ir atbildusi tiesiskuma principam, izpildāmības pasludināšana saskaņā ar Pamatlēmuma 2008/909 3. panta 4. punktu ir atsakāma, ja starplaikā, t.i., pirms tiesas, kurai jālemj par izpildāmības pasludināšanu, nolēmuma pieņemšanas, situācija pieprasījumu

iesniegušajā dalībvalstī ir mainījusies tā, ka tā vairs nav saderīga ar tiesiskuma principu. Ja attiecīgā dalībvalsts vairs neievēro tiesiskuma principu kā vērtību, kas nostiprināta LES 2. pantā, tā atbilstoši minētajā spriedumā ietvertajam Tiesas izklāstam varētu zaudēt tiesības, kas izriet no Līgumu piemērošanas, un līdz ar to arī no Pamatlēmuma 2008/909 8. panta izrietošās tiesības uz citas dalībvalsts tiesu iestāžu veiktu atsevišķa sprieduma atzīšanu un izpildi.

- 19 Arī šajā kontekstā rodas jautājums, vai lēmumu par to, vai Polijas Republika neievēro (vai vairs neievēro) LES 2. pantā nostiprināto tiesiskuma vērtību un tādējādi zaudē tiesības, kas izriet no Līgumu piemērošanas, var pieņemt dalībvalstu tiesas, vai arī saskaņā ar LESD 267. panta pirmās daļas a) punktu tas ir vienīgi Tiesas kompetencē.
- 20 Atbilde uz šo jautājumu ir būtiska šajā tiesvedībā, jo, pat tad, ja – pretēji iesniedzējtiesas nostājam – tiktu pieņemts, ka *Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże* [Ščecinas Labā krasta rajona tiesas] 2018. gada 7. augusta un 2019. gada 16. jūlija nolēmumu pieņemšanas laikā apstākļi Polijā nebija nesaderīgi ar pamattiesībām uz taisnīgu tiesu, jebkurā gadījumā, pamatojoties uz pašreizējām norisēm, pastāv konkrētas norādes uz to, ka LES 2. pantā nostiprinātais tiesiskuma princips Polijas Republikā netiek (vai vairs netiek) ievērots.
- 21 Pamatojot šo nostāju, iesniedzējtiesa norāda, ka lietā C-204/21 Polijas Republika nav izpildījusi vai nav pietiekami izpildījusi Tiesas priekšsēdētāja vietnieces 2021. gada 14. jūlijā izdoto rīkojumu par pagaidu pasākumu noteikšanu, sakarā ar ko Tiesas priekšsēdētāja vietniece ar 2021. gada 27. oktobra rīkojumu ir piemērojusi līgumsodu 1 000 000 EUR apmērā par katru dienu.
- 22 Ar 2021. gada 7. oktobra spriedumu Polijas Konstitucionālā tiesa, reaģējot uz 2021. gada 2. marta spriedumu *A.B. u.c.* (Augstākās tiesas tiesnešu iecelšana – Pārsūdzība) (C-824/18, EU:C:2021:153), atzina, ka daļa Savienības tiesību aktu, it īpaši Eiropas Savienības Tiesas mēģinājums iejaukties Polijas tiesu sistēmā, ir pretrunā Polijas konstitūcijai.
- 23 Iesniedzējtiesa no tā secina, ka Polijas Republika vairs neuzskata, ka tai ir saistošs Savienības tiesību pārākums.
- 24 Par trešo jautājumu: Saistībā ar šo jautājumu iesniedzējtiesa vēlreiz atsauca uz Tiesas 2018. gada 25. jūlija spriedumu *Minister for Justice and Equality* (Tiesu sistēmas nepilnības) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586), kurā Tiesa prasību pārbaudīt konkrētu pamattiesību pārkāpumu vai apdraudējumu saistībā ar Eiropas apcietināšanas orderi pamatoja ar atsauci uz Pamatlēmuma 2002/584 preambulas 10. apsvēruma formulējumu, ar kuru Eiropadomei tiek piešķirts monopols pieņemt lēmumus attiecībā uz Eiropas apcietināšanas ordera mehānisma apturēšanu.
- 25 Taču Pamatlēmumā 2008/909 līdzīga noteikuma nav. Tādēļ rodas jautājums, vai arī šajā lietā – saskaņā ar Tiesas 2018. gada 25. jūlija spriedumā *Minister for Justice and Equality* (Tiesu sistēmas nepilnības) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586)

- noteikto divu posmu pārbaudes sistēmu – ir jāpārbauda, vai M.D. saistībā ar *Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże* [Ščecinas Labā krasta rajona tiesas] 2018. gada 7. augusta notiesājošo spriedumu kopā ar šīs tiesas 2019. gada 16. jūlija lēmumu bija pakļauts reālam riskam, ka tiks pārkāptas viņa pamattiesības uz neatkarīgu tiesu, tādējādi aizskarta viņa pamattiesību uz taisnīgu tiesu būtība.
- 26 Iesniedzējtiesas ieskatā nav nepieciešams pārbaudīt, vai nav tikušas pārkāptas vai apdraudētas M.D. pamattiesības, jo Pamatlēmumā 2008/909 nav ietverts regulējums, kas būtu pielīdzināms Pamatlēmuma 2002/584 10. apsvērumam. Turklāt tā atsaucas uz Tiesas 2019. gada 27. maija spriedumu OG un PI (Lībikas un Cvikavas prokuratūras) (C-508/18 un C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), kurā arī tika aplūkots tiesnešu neatkarības prasības apjoms un kurā Tiesa nolēma, ka tikai ar abstraktu iespēju vien, ka tieslietu ministrs īsteno politisku ietekmi, pietiek, lai rastos risks, ka Vācijas prokuratūras, pieņemot lēmumu par Eiropas apcietināšanas ordera izdošanu, varētu būt pakļautas izpildvaras ietekmes riskam. Tādēļ Vācijas prokuratūras nevarēja būt “izsniegšanas tiesu iestāde” Pamatlēmuma 2002/584 6. panta 1. punkta izpratnē.
 - 27 Iesniedzējtiesas ieskatā arī Tiesas izstrādātā divu posmu [pārbaudes] sistēma attiecībā uz Eiropas apcietināšanas ordera izpildi nevar tikt vienkārši pēc analogijas attiecināta uz nolēmumu par sprieduma izpildi, jo attiecīgās jautājumu nostādnes nav salīdzināmas.
 - 28 Proti, Tiesa minētajā 2018. gada 25. jūlija spriedumā *Minister for Justice and Equality* (Tiesu sistēmas nepilnības) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586) ir norādījusi, ka pēc tam, kad ir konstatēts objektīvs tiesiskuma principa pārkāpums, ir jāpārbauda, vai attiecīgā persona pēc tās nodošanas izsniegšanas tiesu iestādei nebūs pakļauta reālam riskam, ka varētu tikt aizskartas tās pamattiesības uz neatkarīgu tiesu un tādējādi aizskarta tās pamattiesību uz taisnīgu tiesu būtība. Tādēļ Tiesas pieprasītās konkrētās pārbaudes mērķis bija prognozēt paredzamo procedūras norisi pēc Eiropas apcietināšanas ordera izpildes. Taču iesniedzējtiesas izpratnē Tiesa neprasa *ex post* izskatīt jautājumu par to, vai pati Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšana nav radījusi iespēju, ka tiks pārkāptas attiecīgās personas pamattiesības uz neatkarīgu tiesu.
 - 29 Pats lietas raksturs ir tāds, ka šajā gadījumā nav iespējams pieņemt prognozējošu lēmumu, jo tiesvedība ir pabeigta ar nolēmumu par izpildāmības pasludināšanu divpusējo attiecību starp Vācijas Federatīvo Republiku un Polijas Republiku ietvaros.
 - 30 Tādēļ šajā gadījumā būtu iedomājama vienīgi pārbaude, vai pirmajā posmā konstatētais tiesiskuma principa pārkāpums ir ietekmējis konkrēto lietu arī otrajā posmā. Tomēr, ja tiesu neatkarību kopumā ierobežo strukturāla iejaukšanās tiesu sistēmā, kā tas ir šajā gadījumā Polijas Republikā, nav vispār iedomājams process, kurā varētu izslēgt pamattiesību uz taisnīgu tiesu pārkāpumu. To, vai 2018. gada 7. augustā vai attiecīgi 2019. gada 16. jūlijā jau apstiprinātās tiesu reformas ietekmēja *Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże* [Ščecinas Labā krasta rajona

tiesas] lēmumu šajā lietā, nav iespējams noteikt *ex post*. Katrā ziņā šāds pieņēmums nevar tikt izslēgts ar nepieciešamo pārlicību.

- 31 No tā izriet, ka vēl jo vairāk nav nepieciešams pārbaudīt konkrētu pamattiesību pārkāpumu vai pamattiesību apdraudējumu, ja izpildes dalībvalsts tiesa, kurai jāpieņem lēmums par izpildāmības pasludināšanu, atsakās atzīt spriedumu, pamatojoties uz Pamatlēmuma 2008/909 3. panta 4. punktu, skatot to kopsakarā ar LES 2. pantu, jo pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts tiesu sistēma lēmuma par izpildāmības pasludināšanu pieņemšanas brīdī vairs neatbilst LES 2. pantā noteiktajam tiesiskuma principam.
- 32 Apsvērumus par ceturto jautājumu iesniedzējtiesa nav iesniegusi.